

Libris.RO

Respect pentru oameni

Christina Courtenay

Evantaiul auriu

Desemnat în 2014 cel mai bun roman istoric de dragoste

Traducerea: Diana Morărașu

Capitolul 1

Septembrie 1641

Nico Noordholt, prim-ofițer pe *Zwarte Zwaan*, stătea cu picioarele încrucișate pe o pernă mare de mătase, lup-tându-se din răspuțeri să își mențină spatele drept. Oficialii japonezi care ședeau în fața lui în robe scumpe, din cea mai fină mătase, nu păreau a avea nicio dificultate în a-și menține echilibrul. Nico îi invidia, cu atât mai mult cu cât mușchii spatelui începuseră să îi amortească din cauza efortului. În stânga lui, Corneliszoon, agentul principal al VOC – Compania daneză a Indiilor de Est – în Japonia, nici măcar nu a încercat să își mențină poziția, ci se tot foia și îndoia de spate. Totuși, bărbatul din dreapta lui, căpitanul Casper De Leuw, ședea de parcă ar fi avut o vergea de metal înfiptă-n coloană, dar Nico își putea da seama cât efort îl costa.

Pe toți dracii, ar trebui să stea întins în pat!

Înainte de întrevvedere, Nico i-a spus superiorului său:

– Nu te simți bine. Dă-mi voie să mă ocup eu de asta în locul tău, te rog.

– Nu, de data asta nu. Am încredere în tine, dar e responsabilitatea mea și numai a mea, a bombănit De Leuw, ștergându-și fruntea îmbrobonată de sudoare cu o batistă mai curând murdară. Trebuie să negociez o încărcătură cât mai bună, acum, că oficialii au acceptat în sfârșit să vină. În plus, în afară de febra asta, nu e nimic în neregulă cu mine.

– Era o minciună, amândoi știau asta, dar Nico și-a ținut cu înțelepciune gura. Îl cunoștea pe De Leuw de mai bine de zece ani și știa că „încăpățânat” era un epitet care nu îl descria nici măcar pe jumătate. A i te împotrivi însemna a obține în mod garantat opusul efectului dorit.

Sub pernuțele pe care ședeau, pe podea, erau întinse împletituri strânse din tulpini de orez. Moi și primăvăratice, emanau o mireasmă ce îi amintea lui Nico de roua proaspătă din zori. Și-ar fi dorit să se lase pe spate pe aceste minunate covorașe tatami și să-și întindă în voie picioarele lungi, înainte ca genunchii să îi înțepenească definitiv

în nefireasca poziție în care se afla acum. Dar una ca asta ar fi însemnat să se facă de răs în fața străinilor. Și câtă vreme aceștia păreau dispuși să facă negoț, în ciuda rezervelor lor față de străini, așa ceva era de neînchipuit. Nu-l putea face pe De Leuw de rușine.

Ah, so desu ka, demo...

Lui Nico îi plăcea cum sună limba lor, dar discuția despre afacere părea a dura o veșnicie. Cu toate că translatorul făcea tot ce îi stătea în putință, lui Nico îi era greu să sesizeze toate nuanțele conversației și, în cea mai mare parte a timpului, nu s-a simțit deloc participant activ. Corneliszoon căsca fără să se ascundă; translatorul îi aruncă o privire aspră, pe care el preferă să o ignore. Nico se ruga în gând ca încercătura să fie negociată cât mai repede, înainte ca oficialii să se simtă ofenșați de grosolanul lor camarad.

– Trebuie să ne întoarcem cât mai curând la Amsterdam și este absolut esențial să aducem bunuri de valoare, i-a spus De Leuw translatorului. Am fi foarte recunoscători pentru ajutorul vostru.

A deține comanda unei nave VOC era o onoare imensă, iar eșecul nu era o opțiune pentru un bărbat ca De Leuw. Până acum a izbândit de fiecare dată, iar dacă agentul principal va ruina totul cu atitudinea lui lipsită de cavalerism, Nico știa că acesta nu va fi iertat niciodată. A încercat să îi arunce lui Corneliszoon o privire de avertisment din partea lui De Leuw, dar omul nu era deloc atent.

În timp ce ceilalți discutau, Nico se uita pe fereastră, la peticul de apă care îl despărțea de orașul Nagasaki. Sediul companiei olandeze era pe o insulă făcută de mâna omului, numită Dejima, aflată imediat în marginea orașului; dar străinii nu aveau voje mai departe. Intrarea în această țară exotică era interzisă, iar Dejima era singurul loc unde li se permitea să negocieze cu japonezii. Era un noroc că nava lor era olandeză, pentru că aceasta era singura națiune căreia i se permitea să facă negoț în momentul de față. Spaniolii au fost alungați cu ani în urmă, englezii au renunțat de bunăvoie, iar Nico a auzit că portughezii au fost alungați de japonezi cu numai doi ani în urmă.

„Singura cale de acces pe pământ japonez este o punte îngustă, permanent păzită”, i s-a spus la sosire. „Să nu o traversați vreodată.”

Nico nici măcar nu a încercat, – știa că ar fi fost o încercare fără rost –, dar a petrecut multe ore cu privirile rătăcite în partea cealaltă. Japonia îl fascina. Era altfel decât toate celelalte locuri pe care le văzuse de-a lungul numeroaselor lui călătorii. Admira ordinea care domnea asupra tuturor aspectelor – fie că era vorba despre negocieri,

gătit sau grădinărit. Japonezii păreau a avea reguli care guvernau toate aspectele vieții și, chiar dacă unele dintre ele acestea puteau părea crude străinilor, cel puțin erau eficiente. Din câte a observa Nico, roțile societății lor se mișcau ca unse.

Portul Nagasaki era înconjurat de dealuri și de o linie costală spectaculoasă. Era foarte frumos și îl măcina faptul că nu putea vedea toate acestea mai îndeaproape. „Am bătut atâta drum numai ca să fiu ținut pe dinafară și abia lăsat să privesc înăuntru.” I se părea că iese o oportunitate grozavă. Oricum, în scurtă vreme vor trebui să lase totul în urmă și să se întoarcă în Olanda și, spera el, cu o încărcătură cât mai valoroasă; la urma urmelor, doar asta conta. Profiturile de pe urma negoțului cu Orientul Îndepărtat puteau fi enorme și meritau pe deplin riscurile interminabilelor călătorii.

– De-ruh-san, Nohduh-san, Kohnehlison-san, spuse translatorul ridicându-se în picioare, semnalând astfel sfârșitul întrevederii. Nico râse în sinea lui de nepriceperea translatorului de a le pronunța numele, dar nu făcu niciun comentariu.

Îl ajută pe De Leuw să se ridice în picioare și îl susținu când căpitanul se clătină imperceptibil. Pielea bărbatului era așa de fierbinte la atingere, încât Nico avu senzația că mâna îi ia foc. La dracu’! Da, într-adevăr, puțină febră... Nico încercă să nu își manifeste îngrijorarea. Numai câteva minute, apoi căpitanul se va putea duce să se întindă.

De Leuw a inspirat adânc și, aparent, destul de anevoie.

– Hai, Ito-san, a spus el cu o plecăciune.

Nico i-a urmat exemplul și l-a înghiontit pe Corneliszoon să facă la fel. Nico și șeful lui s-au străduit să învețe câteva cuvinte și propoziții în japoneză, lucru care nu s-a dovedit a fi prea greu.

– Negustorii olandezi vor fi tratați cu considerație și respect de către oficialii japonezi dacă vor face efortul de a-și înțelege gazdele și obiceiurile lor, le-a spus un șef bătrân de la VOC, înainte de a pleca spre Amsterdam. Iar eu vorbesc din experiență, a adăugat bătrânul, am făcut călătoria asta de două ori.

S-a dovedit a fi un sfat bun.

– Negocierea încheiat, încărcătura gata în una săptămână. Bine? a întrebat translatorul.

Nico își înăbuși un oftat, în timp ce De Leuw încuviință din cap. Deja pierdeau vremea pe aici de destulă vreme, iar echipajul începuse să devină o povară cu permanenta lui cerere de curve și distracție. Cu

toate acestea, nimic bun nu vine din nerăbdare, mai ales când este vorba despre comerț.

– Foarte bine. Mulțumesc. Domo arigato gozaimasu.

Încă o tură de plecăciuni, Nico și De Leuw ceva mai adânc decât japonezii, pentru a le arăta respectul cuvenit. Pe fața străinilor nu se putea citi nimic, dar Nico avu sentimentul clar că gestul lor a fost apreciat.

– Slavă cerului că s-a terminat, spuse el de îndată ce demnitarii ieșiră

Se întoarse spre De Leuw cu un zâmbet pe față, dar zâmbetul îi dispăru când îl văzu pe bătrân că se face alb precum ceara. Cu un țipăt pierit, lui De Leuw i se înmuieră picioarele și fu cât pe ce să se prăbușească la pământ. Nico țâșni, iar grație reflexelor formate în anii îndelungați petrecuți la bordul navelor de transport, reuși să-l prindă înainte să se lovească cu capul în colțul măsuței joase.

– Căpitane!

Îl întinse pe tatami parfumat, îi vârî o pernă sub cap, apoi urlă la Corneliszoon:

– Avem nevoie de un doctor! Fugi!

Agentul principal clipi năuc, de parcă nu și-ar fi dat prea bine seama ce se petrece, dar odată ce izbuti să înregistreze ultimele cuvinte ale lui Nico, încuviință grăbit din cap:

– Trimit imediat după chirurgul de pe navă.

Și se năpusti afară din odaie. Nico îngenunche pe podea lângă căpitan, prietenul și mentorul lui.

– Nu mă părăsi, Casper, șopti el. Suntem împreună în toată povestea asta.

Dar judecând după paloarea nefirească a lui De Leuw, nu va mai zăbovi prea mult în această lume.

– Trebuie să te duci și să te întâlnești cu Mijnheer Schuyler.

Vocea răgușită îl trezi pe Nico, iar acesta sări în picioare. Se întinsese lângă perete, alături de salteaua lui De Leuw, și ațipi. În cameră era aproape întuneric și habar nu avea cât timp picotise, trebuie să fi fost cel puțin două ceasuri, dacă nu și mai bine.

– Cum? Casper? Cum te simți?

– Am avut și zile mai bune.

Nico aprinse un felinar și avu ocazia să se lămurească singur. Trecseră trei zile de la leșinul lui De Leuw iar fața lui părea a se fi strâns cumva asupra-și. Acum, culoarea aducea mai curând cu cenușa, decât cu ceara. Nu era un semn bun.

– Nu vorbi. Trebuie să te odihnești și să-ți păstrezi puterile, dacă vrei să te pui pe picioare.

– Nu, ascultă-mă, te rog. Urmă o pauză, timp în care De Leuw respiră de câteva ori cu mare greutate, apoi continuă: Nu voi reuși. Trebuie să îl vezi pe Schuyler... știe... ți-am lăsat ceva.

Nico prinse mâna lui De Leuw, care era numai piele și os. Nu mai era fierbinte, ci de o răceală care îl înfioră. Mâna fragilă tremura, iar el o strânse cu putere, de parcă ar fi vrut să îi transmită ceva din forța lui, deși știa că nu avea niciun rost.

– Nu trebuie să vorbești așa. Sigur că ai să te faci bine, spuse el, îmbărbătându-l.

Bătrânul clătină încetitor capul care odihnea pe pernă.

– Nico, să nu ne amăgim. Ești puternic. Te-am pregătit. Acum trebuie să preiei tu. E rândul tău.

Nico clipi des, simțind o înțepătură neașteptată în ochi. Nu mai plânsese din copilărie și nu avea de gând să înceapă acum, dar... La naiba, e atât de nedrept!

L-a cunoscut pe Caspar De Leuw când a intrat ca membru al echipajului pe o navă aflată sub comanda acestuia. La vremea aceea, Nico avea doar șaptesprezece ani și era novice într-ale vieții de marinar. Din cine știe ce motiv, bătrânul a pus ochii pe el și l-a luat sub aripa lui ocrotitoare, învățând-l tot ceea ce trebuia să știe despre navigație și comerț. Între cei doi s-a format o legătură puternică, iar Casper era tot ceea ce Nico nu avusese niciodată: un fel de figură paternă, mentor și prieten. De la acea primă călătorie, au navigat mereu împreună, iar Nico știa că viața lui fără Casper va fi foarte goală.

– Nu trebuie să îmi dai nimic, băigui el. Am adunat destul din afacerile noastre, iar partea mea de profit din această călătorie îmi va asigura traiul ani buni de-acum încolo. În plus, mi-ai dat deja mai mult decât îți poți închipui, iar bunurile tale personale ar trebui să revină nepoatelor și nepoților tăi. Știa că avea mai multe rude și era sigur că se așteptau să moștenească totul. Eu voi fi bine.

– Le-am lăsat și lor ceva. Răsuflarea lui Caspar era șuierătoare, se vedea că suferă. E destul pentru toată lumea. Prea târziu ca să te mai

împotrivești... testamentul meu e semnat și parafat.

– Atunci, îți mulțumesc, șopti Nico. Îți mulțumesc pentru tot.

Mâna fără vlagă a lui Casper izbuti să o strângă pe cea a lui Nico iar bătrânul zâmbi.

– Nu, eu îți mulțumesc. Ai fost fiul pe care nu l-am avut niciodată. Trăiește-ți viața din plin și fii fericit! Acum ești căpitanul lui *Zwart* *Zwaan*... ai să mă faci mândru, știu.

Nico nu fu în stare decât să încuviințeze din cap și să privească cum pieptul lui Caspar se ridică și coboară încă o dată, înainte de a-și da ultima suflare. Nimeni, niciodată, nu a mai crezut în el, nu a fost mândru de el, și era hotărât să îi dovedească lui Caspar că nu s-a înșelat.

– Voi face tot ceea ce ține de mine. Odihnește-te în pace, prieten drag.

– Chiar nu cred că e înțelept, Midori. Ar trebui să aștepti până găsesc un oficial pe care să-l pot mitui ca să pot merge cu tine.

Midori se încruntă la fratele ei vitreg, încercând să nu își manifeste nerăbdarea. Discutaseră deja despre toate acestea pe îndelete și credea că au ajuns la o concluzie.

– Ai fost și tu de acord că ar putea fi prea târziu. Nava străină pleacă în curând, așa spune informatorul tău. Te rog, Ichiro, lasă-mă să încerc să fac asta în felul meu.

S-au schimbat atât de multe într-un an de zile, încât Midori nici măcar nu voia să se gândească la asta. Trebuia să acționeze repede, înainte de a fi prea târziu. Nu era vreme nici de discuții în contradictoriu, nici de regrete.

Stăteau pe pardoseala unui templu mic, din apropierea insulei Dejima, în portul Nagasaki. Mica insulă, ciudat modelată după evantaiul Shogunului, găzduia comercianți străini; tocmai pe aceștia veniseră să îi vadă. Acum, ei erau singura speranță a lui Midori. Voia să își cumpere un loc pe una dintre navele lor, să ajungă în țara mamei ei. Nu că și-ar fi dorit prea mult asta, dar nu avea de ales.

Trebuia să părăsească Japonia.

„Cum s-a ajuns aici?” A alungat acest gând, încercând să se concentreze asupra a ceea ce avea acum de făcut.

Era după asfințit, iar porțile templului îi fereau de privirile curioșilor, dar în orice clipă putea anărea cineva. Midori se enfundă

mai adânc în întuneric, ascultând zgomotul pașilor. Era o liniște deplină.

– S-ar putea ca străinii să nu vorbească japoneza, șopti ea, și, cu toate că ai învățat engleza, nu ești obișnuit ca mine să vorbești limba mamei.

– Și dacă olandezii ăștia nu te înțeleg nici pe tine? Nu știm nimic despre limba lor.

În ciuda întunericului, Midori îl văzu pe Ichiro încruntându-se.

– Nu știu. Trebuie să sperăm că vor înțelege cât de puțin. Cum altfel să facă negoț cu englezii?

– E o nebulie să pleci singură. Vei fi printre oameni care nu îți sunt nici familie, nici egali. În condiții normale, ar trebui să vin cu tine.

– Da, dar acestea nu sunt condiții normale, nu?

Midori puse punctul pe i cu delicatețe, dar ferm:

– Voi fi singură și în timpul călătoriei. Mă pot descurca. Trebuie.

Ichiro mai protestă o vreme împotriva ideii ei de a pleca singură, dar în cele din urmă acceptă că era singura cale. Midori trebuia să înceapă să aibă grijă de ea însăși la un moment dat, iar acesta era un prilej la fel de bun ca oricare altul.

– Voi rămâne la porți împreună cu oamenii mei și, la cel mai mic semn de necaz, strigi după ajutor, ai înțeles? Dacă insula e atât de mică pe cât se spune, ar trebui să te auzim lesne.

– Da, frate.

Era recunoscătoare pentru grija pe care i-o arăta, dar într-un cotlon al minții ei încolți gândul că în scurt timp el nu va mai fi în preajmă să o ajute și să o protejeze.

– Ar trebui să trimit pe cineva cu tine în Anglia, mormăi Ichiro, ca un răspuns la propriile lui gânduri. Uite, Take Satoshi nu ar refuza dacă i-aș cere.

Midori zări privirea îngrozită a servitorului, înainte ca acesta să își reia obișnuita expresie impasibilă. Clătină din cap:

– Nu, Ichiro. Are o familie și, dacă vine cu mine, s-ar putea să nu îi mai vadă niciodată. Nu aș putea face nimănui una ca asta. Nu ar fi drept.

– Foarte bine, facă-se voia ta. Du-te acum și întoarce-te repede!